

HƯỚNG DẪN KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I
MÔN NGỮ VĂN - LỚP 10 NĂM HỌC: 2023-2024

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	5,0
	1	Thể thơ: Tự do	0,5
	2	Chủ thể trữ tình của văn bản: chủ thể trực tiếp, trực tiếp (khổ 2,3), ẩn (khổ 1).	0,5
	3	Theo anh/chị, bức tranh thiên nhiên được miêu tả trong văn bản là mùa nào? - Mùa xuân. - Những hình ảnh, từ ngữ thể hiện điều đó: <i>Vị mùa xuân</i> (nhạn đề); <i>phong thư ngỏ</i> ; <i>mùa hoa đang độ thắm</i> ; <i>Mưa bụi bay với cánh đồng</i> ; <i>Chim về gọi lá</i> ; <i>Cá lượn làm duyên</i> ... *HS chỉ cần tìm được 2 hình ảnh đạt điểm tối đa.	0,5
	4	Nêu khái quát nội dung văn bản: - Miêu tả bức tranh thiên nhiên mùa xuân mùa xuân hiện ra với những nét vẽ hiền hòa, thân thương. - Niềm tin, hy vọng, khát vọng về những người làm nên những “mùa sinh sôi” cho cuộc đời của chủ thể.	0,75
	5	Tìm và sửa lỗi dùng từ trong câu sau: - Lỗi dùng từ không đúng nghĩa: ca tụng - Cách sửa: <i>Bài thơ Vị mùa xuân của nhà thơ Vũ Quần Phương là một tác phẩm được nhiều độc giả ca ngợi.</i> -> Gọi tên: 0,25 điểm, chỉ ra: 0,25 điểm, sửa lại: 0,25 điểm.	0,75
	6	Phân tích hiệu quả của biện pháp tu từ nhân hóa được sử dụng trong các câu thơ bên dưới: <i>“Chim về gọi lá cho cành biếc Cá lượn làm duyên với khúc sông”.</i> - Giúp sự vật hiện tượng sinh động, có hồn, hấp dẫn... Làm rõ vẻ đẹp đa dạng của thiên nhiên, sinh vật khi đón mùa xuân về.	1,0

	7	Nêu nhận xét của anh/chị về tình cảm của chủ thể trữ tình được thể hiện trong văn bản. <i>*Hs có thể diễn đạt nhiều cách nhưng đảm bảo một số ý:</i> - Cảm nhận tinh tế, sâu sắc của nhà thơ về mùa xuân, đất trời, thể hiện tình yêu say đắm của nhà thơ với thiên nhiên, cuộc sống.	1,0
II		VIẾT: Bài văn nghị luận phân tích, đánh giá về nội dung và nghệ thuật bài thơ <i>Vị mùa xuân</i> của nhà thơ Vũ Quần Phương .	5,0
		a. <i>Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận:</i> Nêu được vấn đề, triển khai vấn đề, và khái quát được vấn đề.	0,5
		b. <i>Xác định đúng yêu cầu của đề:</i> Phân tích, đánh giá nội dung và nghệ thuật của đoạn thơ <i>Vị mùa xuân</i> của nhà thơ Vũ Quần Phương .	0,5
		c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm:</i> - Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau: ❖ Mở bài: Giới thiệu bài thơ và tác giả; nhận xét khái quát về nội dung, nghệ thuật của bài thơ. ❖ Thân bài: Lần lượt phân tích, đánh giá nội dung và những nét đặc sắc về nghệ thuật của bài thơ. ✓ Nội dung: - Bài thơ cho thấy vẻ đẹp của cảnh vật mùa xuân vừa quen thuộc với <i>Mưa bụi bay với cánh đồng; Chim về gọi lá; Cá lượn làm duyên...</i> vừa mới lạ qua cách miêu tả hình ảnh <i>Cô gái thời gian - Vai gánh mùa hoa đang độ thắm; Mùa xuân như một phong thư ngỏ</i> . - Trước khung cảnh mùa xuân, chủ thể trữ tình bộc lộ tình yêu, những hi vọng, hoài bão về sự cống hiến trong cuộc đời. ✓ Nét đặc sắc nghệ thuật: - Đánh giá chung: thể thơ tự do, nhịp chủ đạo 4/3 cùng với cách gieo vần linh hoạt (gieo cách vần chân) giúp bài thơ nhẹ nhàng, chậm rãi phù hợp với việc miêu tả bức tranh mùa xuân cũng như thái độ	3,5
			0,5
			1,0
			1,5

	chiêm nghiệm của chủ thể trữ tình. - Sự phá cách dòng đầu tạo ấn tượng cho người đọc. - Các biện pháp tu từ: nhân hoá (ở khổ 1) giúp mùa xuân hiện lên sinh động độc đáo có hồn...; biện pháp so sánh (khổ 2) cho thấy cảm nhận mới lạ cùng chiêm nghiệm sâu sắc của chủ thể; Cách bộc lộ cảm xúc trực tiếp nhưng cùng đầy sự tinh tế (khổ 3) giúp bài thơ gần gũi với người đọc nhưng vẫn mang nhiều dư vị khi khép lại bài thơ. ➤ Hs có thể phân tích thêm những nét đặc sắc khác. ❖ Khẳng định nét đặc sắc nghệ thuật và nội dung của bài thơ, cảm nghĩ, tác động của bài thơ đến bản thân.	0,5
	<i>d. Chính tả, ngữ pháp, sáng tạo:</i> - Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
	*Diễn xuôi văn bản: 2,5 điểm, diễn xuôi sáng tạo, viết tốt: 3,0 điểm.	
Tổng điểm		10,0

---HẾT---